

Maciej J. Nowak
Paweł Kreja

DECYZJE O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH W ROZWOJU LOKALNYM GMIN WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO POŁOŻONYCH W STREFIE ODDZIAŁYWANIA DUŻEGO MIASTA

Abstrakt. W artykule przedstawiono, w jaki sposób decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach kształtują rozwój lokalny wybranych gmin. Szczególną uwagę zwrócono na gminy położone w strefie oddziaływania dużego miasta (Szczecina) podlegające osobnym procesom gospodarczym i społecznym. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wykorzystywana być może jako skuteczny instrument zarządzania rozwojem lokalnym i regionalnym w zgodzie z koniecznością zachowania zrównoważonego rozwoju.

Słowa kluczowe: decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, rozwój lokalny, gminy

Wstęp

Na rozwój lokalny istotny wpływ mają zróżnicowane czynniki: zarówno ekonomiczne, społeczne, jak również ekologiczne. Jednym z istotnych instrumentów kształtujących rozwój jest procedura związana z oceną oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczy ona zarówno sfery gospodarczej, jak również środowiskowej, wywołując w obu wymiarach konkretne skutki. Od strony formalnej, procedura oparta jest na decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach, co do zasady wydawanych przez organy wykonawcze gmin (wójta/burmistrza/prezydenta miasta). Przyjąć więc można, że na poziomie lokalnym właściwe organy wraz z wprowadzeniem niniejszej procedury uzyskały możliwość udziału w procesie kształtowania środowiska i gospodarki, przy wykorzystaniu nowego instrumentu.

Celem artykułu jest określenie, jaką rolę – jako instrument kształtowania środowiska i rozwoju lokalnego – odgrywają wydawane przez organy wykonawcze gmin decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach w gminach województwa zachodniopomorskiego znajdujących się w strefie oddziaływania Szczecina (Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego). Do badań wybrano gminy bezpośrednio przyległe do Szczecina (położone więc w jego bezpośredniej strefie oddziaływania) oraz – w celu porównania – znajdującą się poza bezpośrednimi wpływami dużego miasta gminę Świerzno. Badania dotyczą lat 2009-2010. Są to dwa pierwsze pełne lata, kiedy procedura oddziaływania na środowisko obowiązuje na nowych zasadach.

Rozwój lokalny w polskich gminach

Organy samorządu terytorialnego na szczeblu gminnym (oraz powiatowym), podejmując działania składające się na gospodarkę lokalną powinny uwzględniać cele rozwoju lokalnego. J. Parysek wskazuje, że rozwój lokalny stanowi proces rozwoju

społeczno-gospodarczego, który musi zostać zaplanowany przez objęcie nim wielu instytucji i osób. Rozwój lokalny stanowi ponadto proces:

- rozciągnięty w czasie,
- społeczny,
- obciążony ryzykiem,
- interdyscyplinarny¹.

Niniejsze cechy rozwoju lokalnego wpływają w sposób znaczący na jego praktyczne zastosowanie. Jednym z kluczowych założeń dla rozwoju lokalnego jest pogodzenie rozwoju gospodarczego z realizacją istotnych celów społecznych, środowiskowych oraz kulturowych. Teoria rozwoju lokalnego odnosi się do teorii z zakresu gospodarki przestrzennej, w szczególności podkreśla znaczenie takich czynników jak: baza ekonomiczna, lokalizacja, kumulatywna przyczynowość, bieguny wzrostu oraz modele przyciągania². Praktycznymi celami rozwoju lokalnego na szczeblu gminnym mogą być między innymi zadania dotyczące:

- ładu przestrzennego,
- gospodarki nieruchomościami,
- ochrony środowiska,
- gminnych ulic, dróg i mostów,
- wodociągów i zaopatrzenia w kanalizację,
- lokalnego transportu zbiorowego³.

J. Moczyłowska wśród działań samorządu nakierowanych na pobudzenie rozwoju lokalnego wymienia:

- kształtowanie infrastruktury bytowej,
- dbałość o rozwój rynku lokalnego,
- organizację świadczenia usług społecznych,
- gospodarowanie przestrzenią i zasobami produkcyjnymi terenu,
- ochronę środowiska,
- tworzenie szans upodmiotowienia społeczności lokalnej,
- tworzenie szans komunikacji ze społecznością lokalną⁴.

Przyjąć więc można, że zadania określone w ustawie o samorządzie gminnym w ramach polityki rozwoju lokalnego powinny być realizowane w pewien określony, skoordynowany sposób. Organy gminy, realizując te zadania, powinny mieć na uwadze określone cele rozwoju lokalnego. Względem każdej społeczności lokalnej można przyporządkować specyfikę rozwoju, powiązaną z jej profilem. J. Pasieczny wyróżnia w tym kontekście profil rolniczy, przemysłowy, mieszkaniowy, turystyczny oraz usługowy⁵. W każdym przypadku uwarunkowania wynikające z profilu będą stanowić priorytety

---

¹ J. Parysek, *Podstawy gospodarki lokalnej*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2001, s. 49.

² A. Piasecki, *Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne*, PWN, Warszawa, 2009, s. 322-323.

³ A. Wiśniewski, *Instrumenty polityki lokalnej*, [w:] E. Ganowicz, L. Rubisz (red.), *Polityka lokalna. Właściwości, determinanty, podmioty*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2008, s. 101.

⁴ J. Moczyłowska, *Znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju regionalnym i lokalnym*, [w:] M. Kostka, D. Ostrowska (red.), *Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego w skali lokalnej*, Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania, Białystok, 2008, s. 21

⁵ J. Pasieczny, *Profil gmin w Polsce – zarządzanie rozwojem i zmianami*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 2008, s. 167-228.

rozwojowe gminy. Niezależnie od powyższego w gminach występują jednak elementy trwałe, składające się na rozwój lokalny, czego przykładem może być konieczność utrzymania i ochrony zasobów środowiskowych. W tym kontekście ważne wydaje się zastosowanie w skali lokalnej procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Pamiętać trzeba jednocześnie o związku koncepcji rozwoju lokalnego z rozwojem regionalnym. Konsekwencją może być podjęcie próby – również w sferze lokalnej – pobudzania innowacyjności lokalnych gospodarek, przy znacznym akcentowaniu kapitału ludzkiego i społecznego w ramach gmin oraz powiatów. Gospodarka oparta na wiedzy dotyczy nie tylko klasycznych zagadnień technicznych, lub technologicznych, ale łączy się również ze zrównoważonym rozwojem. Wobec tego przyjąć należy, że zasadne staje się stosowanie rozwiązań w sposób optymalny sprzyjających środowisku. Dlatego tak ważna wydaje się w tym kontekście procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jako instrument rozwoju lokalnego

Procedura oceny oddziaływania na środowisko została określona w Ustawie z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, ze zm.). Podstawą w prawie Unii Europejskiej jest natomiast Dyrektywa Rady EWG 85/377 z 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. UE Nr L 175, s. 40 ze zm.). W dyrektywie wskazuje się, że podstawą całej procedury, konieczną do ujęcia w porządkach krajowych jest zezwolenie na inwestycję. Stanowi ono decyzję właściwej władzy lub władz, na podstawie którego wykonawca uzyskuje prawo do wykonania przedsięwzięcia. Z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości wynika, że przez pojęcie zezwolenia należy rozumieć decyzję administracyjną⁶. Podstawę konceptualizacji wielu aktów prawnych stanowią w systemie Unii Europejskiej zasada subsydiarności oraz koncepcja zrównoważonego rozwoju⁷. Można więc przyjąć, że stosowanie procedury oceny oddziaływania na środowisko, w tym wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, stanowi środek realizacji koncepcji zrównoważonego rozwoju⁸. Zrównoważony rozwój stanowi z kolei ważną, wdrażaną w coraz większym stopniu, koncepcję rozwoju lokalnego⁹.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko ulegała w prawie polskim licznym zmianom. Pewne załączki przepisów środowiskowych były już określone w przepisach ustawowych w latach 70. ubiegłego wieku. Z upływem lat przepisy te ulegały licznym

---

⁶ M. Pchalek, M. Behnke, *Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w prawie polskim i UE*, Beck, Warszawa, 2009, s. 45.

⁷ A. Lisowska, *Zrównoważony rozwój i subsydiarność jako podstawowe zasady polityki ochrony środowiska Unii Europejskiej*, [w:] A. Papuziński (red.), *Zrównoważony rozwój. Od utopii do praw człowieka*, Branta, Bydgoszcz, 2005, s. 245.

⁸ P. Mickiewicz, M. Kielsznia, M. Nowak, S. Gawłowski, *Ocena oddziaływania na środowisko a zarządzanie rozwojem lokalnym i regionalnym*, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź, 2011, s. 41.

⁹ A. Iwaciewicz-Orłowska, *Rozwój zrównoważony jako koncepcja rozwoju lokalnego*, [w:] M. Kostka, D. Ostrowska (red.), *Ekonomiczne...* s. 294.

modyfikacjom¹⁰. Zgodnie z art. 71 obecnie obowiązującej polskiej ustawy, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagana dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Przedsięwzięciem, zgodnie z art. 3 pkt 13 ustawy jest zamierzenie budowlane, lub inna ingerencja w środowisko, polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu użytkowania terenu, w tym również wydobywaniu kopalin. Rodzaje przedsięwzięć zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów. Dokonując podziału na oddziaływanie znaczące lub nieznaczące, należy uwzględnić takie aspekty, jak:

- charakter przewidzianych działań, ich powiązanie z innymi dokumentami i problemami ochrony środowiska,
- prawdopodobieństwo oddziaływania na środowisko, czas trwania, częstotliwość oraz odwracalność skutków oddziaływań,
- cechy obszaru objętego oddziaływaniem, ich wrażliwość na oddziaływanie, istniejące już obciążenie środowiskowe, stosowane formy ochrony przyrody, znaczenie dla dziedzictwa kulturowego¹¹.

Zgodnie z art. 75 ustawy, organem właściwym do wydania decyzji jest co do zasady wójt/burmistrz/prezydent miasta, a w sprawach szczególnych – regionalny dyrektor ochrony środowiska, starosta oraz dyrektor regionalnej dyrekcji lasów państwowych. Decyzja wydawana jest na wniosek. Decyzja jest wydawana dla gotowego projektu z uwzględnieniem ustaleń zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym¹². Dominującą regułą jest to, że decyzje wydaje organ właściwy, na obszarze działalności którego mieści się większa część planowanej inwestycji¹³. Podkreślić należy ponadto, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem decyzji realizacyjnych, wśród których wyróżnić można między innymi pozwolenie na budowę, decyzję o zatwierdzeniu projektu budowlanego, czy też decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu¹⁴. Procedura związana z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stanowi w konsekwencji w wielu wypadkach obligatoryjny etap procesu budowlanego. Wydanie decyzji oznacza przede wszystkim zgodę na dane przedsięwzięcie z punktu widzenia dokonanej oceny środowiskowej¹⁵.

W kontekście rozwoju lokalnego zasadne jest w całej procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko uwzględnianie:

- warunków związanych z użytkowaniem danego terenu,

---

¹⁰ W. Radecki, *Ocena oddziaływania na środowisko*, [w:] W. Radecki (red.), *Instytucje prawa ochrony środowiska. Geneza – rozwój – perspektywy*, Difin, Warszawa, 2010, s. 251-274.

¹¹ B. Poskrobko, *Zarządzanie środowiskiem*, PWE, Warszawa, 2007, s. 148.

¹² S. Bródka, *Praktyczne aspekty ocen środowiska przyrodniczego*, Wydawnictwo Naukowe Bogucki, Poznań, 2010, s. 93.

¹³ B. Rakoczy, *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Komentarz, Lexis Nexis, Warszawa, 2010, s. 215.

¹⁴ A. Kaźmierska-Patrzyzna, *Oceny oddziaływania na środowisko*, [w:] P. Korzeniowski (red.), *Prawa i obowiązki przedsiębiorców w ochronie środowiska*, Difin, Warszawa, 2010, s. 93-94.

¹⁵ P. Zacharczuk, *Nowe zasady ocen oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć*, [w:] E. Czech (red.), *Uwarunkowania ochrony środowiska. Aspekty krajowe, unijne, międzynarodowe*, Difin, Warszawa, 2006, s. 127.

- elementów przyrodniczych środowiska objętych procedurą,
- wpływu inwestycji na dobra kultury¹⁶.

Cała procedura oceny oddziaływania na środowisko, a w konsekwencji decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże się z dopuszczeniem możliwości zmiany dotychczasowego zagospodarowania terenu, a przede wszystkim określenia rozsądnego (opartego na koncepcji zrównoważonego rozwoju) określenia relacji między walorami środowiskowymi a rozwojem technicznym i technologicznym człowieka. W związku z powyższym w literaturze przedmiotu słusznie jest ona określana jako praktyczny instrument zarządzania środowiskiem¹⁷. Instrument ten zaliczyć można do grupy bodźców prawno-administracyjnych, które opierają się na założeniu, że obywatele powinni stosować się do określonych zasad ustanawianych przez państwo, a konsekwencją braku powyższego powinny być sankcje¹⁸.

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach w badanych gminach

Badania dotyczą przede wszystkim gmin położonych w strefie zewnętrznej Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego bezpośrednio przyległych do Szczecina. Na cele artykułu dokonano, stosowanej już w innych pracach badawczy, ich klasyfikacji na:

- gminy wiejsko-miejskie, czyli gminy Goleniów, Police oraz Gryfino,
- gminy wiejskie przygraniczne, czyli gminy Kołbaskowo i Dobra Szczecińska,
- gminy wiejskie, czyli gminy Kobylanka i Stare Czarnowo.

Uzupełniając do grupy badanych gmin dodano – w celu weryfikacji uzyskanych wyników – położoną poza Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym i poza strefą jego oddziaływania gminę wiejską Świerżno. Badania dotyczą okresu 2009-2010. W ich ramach określono liczbę wydanych decyzji w poszczególnych grupach gmin, liczbę wnoszonych odwołań (co pozwoli ocenić to, jakie kontrowersje określone rozstrzygnięcia budziły w praktyce) oraz ich przeznaczenie (pomagające ocenić znaczenie skutków decyzji w rozwoju lokalnym i regionalnym).

Z analizy danych w tabeli 1 wynika, że najwięcej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w badanym okresie wydano w gminach wiejsko-miejskich, niewątpliwie najlepiej rozwiniętych pod względem inwestycyjnym i gospodarczym z badanej grupy. Odwołania były wnoszone w znikomym zakresie – tylko w dwóch przypadkach w całej grupie gmin. W takiej samej liczbie przypadków wniesiono odwołania od wydanych decyzji. Gminy wiejskie przygraniczne są zróżnicowane pod względem liczby wydawanych decyzji: Zdecydowanie więcej wydanych decyzji występuje w gminie Dobra Szczecińska, podlegającej, praktycznie w pełnym zakresie, najbardziej intensywnemu procesowi suburbanizacji. W gminie tej prowadzona jest również polityka przestrzenna polegająca na

¹⁶ M. Nowak, A. Kieras-Kokot, *Ocena oddziaływania na środowisko w aspekcie praktycznym i teoretycznym*, [w:] P. Mickiewicz, T. Skotarczak, A. Kieras-Kokot, M. Nowak (red.), *Wybrane problemy zarządzania środowiskiem w rozwoju lokalnym i regionalnym*, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź-Warszawa, 2010, s. 35.

¹⁷ B. Poskrobko, *op. cit.*, s. 147.

¹⁸ P. Pluskota, *Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska*, [w:] K. Małachowski (red.) *Gospodarka a środowisko i ekologia*, CeDeWu, Warszawa, 2010, s. 81.

Tabela 1. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydawane w strefie zewnętrznej Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego w latach 2009-2010

Gmina	Liczba wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w latach 2009-2010	Liczba odwołań od wydanych decyzji w latach 2009-2010	Liczba decyzji odmownych wydanych w latach 2009-2010
Gmina wiejsko-miejska Goleniów	51	0	0
Gmina wiejsko-miejska Police	31	1	2
Gmina wiejsko-miejska Gryfino	34	1	0
Gmina wiejska przygraniczna Kołbaskowo	7	0	0
Gmina wiejska przygraniczna Dobra Szczecińska	22	1	0
Gmina wiejska Stare Czarnowo	9	1	1
Gmina wiejska Kobylanka	11	1	0
Gmina wiejska Świerzo (spoza obszaru metropolitalnego)	2	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w urzędach gmin.

wydawaniu dużej liczby decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Z kolei w typowych gminach wiejskich Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego liczba wydawanych decyzji jest wzajemnie zbliżona – i w stosunku średnim zdecydowanie najniższa spośród grup gmin ze Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Wskazać jednak należy, że zdecydowanie najmniej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wydawanych w gminach wiejskich bez specjalnych uwarunkowań lokalizacyjnych (czego przykładem jest gmina Świerzo). Z powyższego wynika wniosek o większej liczbie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w gminach położonych w strefie oddziaływania stolicy województwa zachodniopomorskiego.

Zasadny więc wydaje się wniosek, że na obecnym etapie o zakresie uczestniczenia poszczególnych gmin w procedurze oceny oddziaływania na środowisko przesądza ich potencjał rozwojowy i lokalizacyjny. Większa liczba inwestycji skutkuje większą liczbą wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Podobnie kształtuje się zakres odmów związanych z wydaniem decyzji oraz liczba wnoszonych odwołań – we wszystkich badanych gminach odbywa się to w podobnym znikomym zakresie. Można więc w związku z tym przyjąć, że cała procedura oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko w badanych gminach nie budzi nadmiernych kontrowersji. I rzeczywiście, zgodnie z jej pierwotnymi zamierzeniami, zapewnia kompromisowe wypracowanie rozwiązań korzystnych zarówno dla inwestorów, jak i środowiska.

W tabeli 2 przedstawiono dominujące przeznaczenie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w poszczególnych grupach gmin. Najbardziej zróżnicowane jest przeznaczenie decyzji w gminach wiejsko-miejskich. Wydawane są w tym przypadku decyzje dotyczące zarówno typowych w skali lokalnej inwestycji drogowych, dotyczących infrastruktury technicznej, jak i decyzje związane ze specjalnymi inwestycjami dotyczącymi lotniska, czy też elektrowni wiatrowych. Niewątpliwie ma to bardzo duży wpływ na rozwój

Tabela 2. Dominujące przeznaczenie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w poszczególnych rodzajach gmin ze strefy zewnętrznej Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego w latach 2009-2010

Rodzaj gminy	Główne przeznaczenie decyzji
Wiejsko-miejskie – obszar metropolitalny	<ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura techniczna (lotniskowa) – bazy transportowe – zakłady usługowo-magazynowe – zakłady handlowe – oczyszczalnie ścieków – drogi publiczne – elektrownie wiatrowe
Wiejskie przygraniczne – obszar metropolitalny	<ul style="list-style-type: none"> – droga gminna – funkcje usługowo-handlowe – infrastruktura techniczna (sieć wodociągowa) – oczyszczalnia ścieków
Wiejskie pozostałe – obszar metropolitalny	<ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura techniczna – usługi – drogi – hala magazynowa
Wiejska spoza obszaru metropolitalnego	<ul style="list-style-type: none"> – droga – odbudowa koryta rzeki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w urzędach gmin.

regionalny dla całego województwa. W przypadku wszystkich gmin wiejskich metropolitalnych zakres przeznaczenia przedmiotowych przedsięwzięć nie jest już aż tak szeroki, tym niemniej można przyjąć, że dotyczy on ważnych przedsięwzięć w skali lokalnej. W badanej gminie wiejskiej spoza obszaru metropolitalnego, jak już wskazano wcześniej, występuje znikoma liczba wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wobec tego trudno w tym przypadku wskazać bardziej rozwiniętą tendencję.

Podsumowanie

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach umożliwiają ukierunkowanie wzrostu gospodarczego w taki sposób, aby nie zakłócał on ochrony środowiska. Liczba wydawanych decyzji stanowi w pewnym zakresie informację o poziomie rozwoju gospodarczego gminy. Z przeprowadzonych badań wynika, że cele ważne w skali regionu realizowane są przede wszystkim w większych ośrodkach gminnych. Ośrodki mniej rozwinięte realizują w przedmiotowym zakresie cele związane z rozwojem lokalnym. Również na zakres prowadzonej w danej gminie procedury dotyczącej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko duży wpływ ma położenie gminy w strefie zewnętrznej obszaru metropolitalnego. Z przeprowadzonych badań wynika ponadto, że procedura oceny oddziaływania na środowisko w praktyce gmin nie prowokuje nadmiernych sporów i kontrowersji. Biorąc to pod uwagę, można ją ocenić nie tylko jako efektywny instrument zrównoważonego rozwoju, ale również rozwoju regionalnego i lokalnego.

Literatura

1. Bródka S., 2010, *Praktyczne aspekty ocen środowiska przyrodniczego*, Wydawnictwo Naukowe Bogucki, Poznań.
2. Kaźmierska-Patrzyzna A., 2010, *Oceny oddziaływania na środowisko*, [w:] P. Korzeniowski (red.), *Prawa i obowiązki przedsiębiorców w ochronie środowiska*, Difin, Warszawa.
3. Lisowska A., 2005, *Zrównoważony rozwój i subsydiarność jako podstawowe zasady polityki ochrony środowiska Unii Europejskiej*, [w:] A. Papuziński (red.), *Zrównoważony rozwój. Od utopii do praw człowieka*, Branta, Bydgoszcz.
4. Mickiewicz P., Kielsznia M., Nowak M., Gawłowski S., 2011, *Ocena oddziaływania na środowisko a zarządzanie rozwojem lokalnym i regionalnym*, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź.
5. Moczydłowska J., 2008, *Znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju regionalnym i lokalnym*, [w:] M. Kostka, D. Ostrowska (red.), *Ekonomiczne uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego w skali lokalnej*, Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Białystok.
6. Nowak M., Kieras-Kokot A., 2010, *Ocena oddziaływania na środowisko w aspekcie praktycznym i teoretycznym*, [w:] P. Mickiewicz, T. Skotarczak, A. Kieras-Kokot, M. Nowak (red.), *Wybrane problemy zarządzania środowiskiem w rozwoju lokalnym i regionalnym*, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź-Warszawa.
7. Parysek J., 2001, *Podstawy gospodarki lokalnej*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
8. Pasieczny J., 2008. *Profile gmin w Polsce – zarządzanie rozwojem i zmianami*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
9. Pchalek M., Behnke M., 2009. *Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w prawie polskim i UE*, Beck, Warszawa.
10. Piasecki A., 2009. *Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
11. Pluskota P., 2010, *Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska*, [w:] K. Małachowski (red.), *Gospodarka a środowisko i ekologia*, CeDeWu, Warszawa.
12. Poskrobko B., 2007, *Zarządzanie środowiskiem*, PWE, Warszawa.
13. Radecki W., 2010, *Ocena oddziaływania na środowisko*, [w:] W. Radecki (red.), *Instytucje prawa ochrony środowiska. Geneza – rozwój – perspektywy*, Difin, Warszawa.
14. Rakoczy B., 2010, *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Komentarz*, Lexis Nexis, Warszawa.
15. Wiśniewski A., 2008, *Instrumenty polityki lokalnej*, [w:] E. Ganowicz, L. Rubisz (red.), *Polityka lokalna. Właściwości, determinanty, podmioty*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń.
16. Zacharczuk P., 2006, *Nowe zasady ocen oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć*, [w:] E. Czech (red.), *Uwarunkowania ochrony środowiska. Aspekty krajowe, unijne, międzynarodowe*, Difin, Warszawa.

**DECISIONS ON THE ENVIRONMENTAL CONDITIONS IN THE LOCAL DEVELOPMENT
OF THE MUNICIPALITIES IN THE WEST-POMERANIAN PROVINCE
LOCATED IN THE IMPACT ZONE OF A BIG CITY**

Abstract. Several varied factors have an essential local influence: both economical, social as well as ecological. One of the most crucial instruments in this specific context is the procedure connected with the evaluation of the project's impact on the environment. It concerns both the economic sphere along with the environmental one in both cases causing specific effects. The aim of this article is to define what role, as an instrument shaping the environment and local development, is played by the decisions issued by the executive bodies of the municipalities concerning the environmental conditions in the municipalities of the West Pomeranian area located in the impact zone of Szczecin. The research focuses on the years 2009 and 2010. These are to full years, when the procedure of influencing the environment has been valid for new principles.

Key words: decisions on the environmental conditions, local development, municipalities

Dr Maciej J. Nowak
Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
Mgr Paweł Kreja
Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie